

Opasni otpad iz talijanskih, slovenskih i slovačkih tvrtki od 2022. je letio gospićkim ulicama milošću obitelji Šincek, završavao na štekatima kafića i u dvorištima obiteljskih kuća. No za to sve Milinović, koji živi u drugom dijelu grada, naprosto nije znao

nas sve bilo drukčije. Da ne kažemo što bi se dogodilo da se sa skupinom Gospićana lancima vezao oko kipa bana Jelačića. Mogao je to učiniti i nakon što je 2014. pobijedio HDZ u Gospiću i postao gradonačelnik. Tim više što je upravo on sada te daleke 2006. upravo u Gospiću potvrdio da taj kraj neće biti lokacija za odlaganje tuđeg otpada. Gospićkoj priči godinama je nasušno nedostajao publicitet. Da je to tada napravio, danas bi bio junak nacije. No Milinović, koji je uvijek vrlo dobro znao iskoristiti takve prilike, taj put je ustuknuo. Teško je pronaći da su se i tri vijećnika stranke Lipa u Gradskom vijeću Gospića nešto puno bunila oko ovog otpada. Pa se danas Milinović mora pravdati zašto nije ranije reagirao.

Traži se Pedro

Umjesto vezivanja lanaca danas citira **Abrahama Lincolna** i nabraja parafe zakona, kritičarima lakonski poručujući “uzalud vam trud, svirači”. Kad je USKOK u veljači 2025. uhitio Josipa i Moniku Šincek i njihove suradnike, gradonačelnik je odmah objavio da Grad Gospić “nije imao nikakvu nadležnost niti postupanja vezana uz spornu tvrtku”. Zatraživši pritom od države hitnu sanaciju odlagališta, a od Plenkovića da stane na čelo povjerenstva koje bi se bavilo zbrinjavanjem opasnog otpada u Gospiću. Tek kasnije, nakon što je postalo razvidno da se njegov prethodnik **Karlo Starčević** vraća u politiku i da se namjerava ponovno kandidirati za gradonačelnika, Milinović je počeo sve svaljivati na njega i njegovu gradsku vlast. Posebno pritom ističući Starčevićovu zamjenicu **Kristinu Pršću**, koja je zabrinutim građanima koji su sumnjali na nezakonito odlaganje otpada navodno govorila da previše slušaju teorije zavjere. Milinović je posljednjih dana zaoštrio retoriku. Ali još uvijek s određenom zadržkom. Objavio je mail koji je Grad dobio u listopadu 2023., u kojem jedan građanin upozorava gradsku vlast na problem opasnog otpada u Bilajskoj ulici. Sudjelovao je i u prosvjedu “Hodaj za Liku”, čije je organizatore poslije napao zbog nastupa grupe bubnjara koji su bili i na Prideu. Traži ostavke, ali ne želi reći čije. Smatra da se tijekom istrage nisu trebali objaviti rezultati vještačenja. Govori o histeriji koja je zavladała Gospićem do te mjere da ga je jedan stočar pitao treba li voditi krave na pojilo ili ne. Jer kad ponestane lanaca i autobusa, dobro dođu čak i Plenkovićevi argumenti. ●

Prof. MILARDOVIĆ ZBOG GOSPIĆA PROZVAO SOU, DRŽAVNOG INSPEKTORA...

‘Zločin za 50 godina zatvora’

➔ Postavlja se i pitanje uloge SOA-e. Dužnost obavještajne službe je da štiti ustavni poredak i živote građana. Ona definitivno nije odradila svoj dio posla. Kao uostalom ni carinska služba. Ili posao nisu obavili kako treba, ili su, što je još gore, znali o čemu se radi, a s oba oka žmirili na taj kriminal

Prof. dr. Anđelko Milardović već godinama upozorava na opasnosti “zarobljene države”. I “zarobljenoga društva”. Ovaj poznati hrvatski politolog i sociolog svoju analizu gradi oko teze da je vladajuća oligarhija – ne jedino ni nužno samo ona iz Banskih dvora – potpuno preuzela sve konce igre u svoje ruke. I radi sebičnih vlastitih interesa Hrvatsku dovela na rub ponora.

Pri čemu je skandal s gospićkom otpadnom kataklizmom u toj tragediji tek – završni čin. – Ovdje se prije svega radi o svjesnom uništavanju biotopa i ekocidu. Taj otpad je došao iz različitih dijelova Europe kao otpad postmoderne civilizacije. Osobe koje su ga uvozile za mene nisu ništa drugo nego delinkventi i ubojice ljudi, jer su radi svojeg osobnog interesa kroz sebični gen išli uništavati okoliš i ljude koji u njemu žive. To je zločin za 50 godina zatvora – ističe u razgovoru za Slobodnu Dalmaciju Milardović. I pritom naglašava još dva jednako važna elementa gospićke katastrofe.

– To su globalno društvo rizika i odgovornost vlasti.

Nisu krivi samo oni koji su uvozili, nego i oni koji ih nisu kontrolirali...

– Bivšeg glavnog državnog inspektora **Andriju Mikulića** bi zbog toga trebalo optužiti za veleizdaju i kazniti s 50 godina zatvora. Postavlja se i pitanje uloge SOA-e. Dužnost obavještajne službe je da štiti ustavni poredak i živote građana. Ona definitivno nije odradila svoj dio posla. Kao uostalom ni carinska služba. Ili posao nisu obavili kako treba, ili su, što je još gore, znali o čemu se radi, a s oba oka žmirili na taj kriminal. Za ove je stvari vjerojatno znala i Vlada.

Zašto mislite da baš nitko nije reagirao?

– Očito se ovdje radi o različitim interesima u kojima se isprepliću podzemno i nadzemno društvo, kao i duboka država. To su interesi koji upravljaju ovakvim procesima, a posljedice takvog upravljanja je uništenje biotopa i uništenje života. Jer što je nama još ostalo nakon ovih 30 godina? Ništa, ostao je samo prostor. Sad su na taj prostor navalili “novi Glembajevi” – oligarhija i podzemlje – koji rade ekocid i devastiraju obalu. Ovo je završna faza fakičke likvidacije Hrvatske.

KRADE, DEMOGRAFSKI SLOM...

To su oni Glembajevi s početka Krležine sage, ubojice, sjecikese, konjokradice?

Anđelko Milardović: Hrvatska je doživljela dvije agresije. Jednu vanjsku i drugu unutarnju

– Točno. Da ne zaboravimo, u korijenu imena Glembaj je glib. Čitav taj proces odvijao se u tri koraka. Prvi korak je bio onaj 1991., kad je pretvorba i privatizacija odigrana kao legalizirana pljačka stoljeća. Odgovornost je svih pravnih fakulteta u Hrvatskoj koji su sudjelovali u pisanju zakona, odgovornost je svih političara toga doba koji su omogućili tu pretvorbu i privatizaciju. “Novi Glembajevi”, vođeni tim svojim sebičnim genom, tada su postali nova oligarhija koja je devastirala ekonomsku substancu RH. Hrvatska nakon toga nije više bila ekonomski suverena država. Našim pseudosuverenitetom upravljaju talijanske banke, njemački trgovački lancii, mađarska energetika, mediji koji su dijelom u vlasništvu srpskih, nizozemskih, luksemburških tvrtki.

A drugi korak?

– Drugi korak bio je atak na populaciju u kojoj su ti novi Glembajevi, da bi sačuvali oteto blago i vlastiti profit, potjerali konkurenciju.

Na što točno mislite?
– Pola milijuna najpotentnijih ljudi otišlo je iz Hrvatske u emigraciju. Budući da se u tim uvjetima ne može odvijati ekonomija, alternativa je bila uvoz jeftine radne snage koja danas u Hrvatskoj radi u robovskim uvjetima, u čistom prekarijatu. Onoliko koliko ih je otišlo, toliko ih je moralo doći da se ekonomski sustav ne bi raspao. I sad

u trećem činu imamo napad na prostor. Oligarhija u klijentelističkoj državi isisala je sve. Bit klijentelističke države je da je ona simbolička struktura. Dok ima resursa, klijentelistička država funkcionira i postoji. Sada kada su resursi pri kraju, krenulo se na prostor, i to na dvije razine. Jedna je zagađivanjem, a druga devastacijom obale kroz nekontroliranu gradnju i nekretninski biznis. Hrvatski gradovi polako postaju gradovi duhova. Domaće stanovništvo se izmaklo iz centra gradova, bježi odatle jer tu devastaciju ne mogu više trpjeti.

To je treći čin. A četvrti?

– Nema četvrtog čina. Četvrti čin je nestajanje. Nakon uništenja ekonomske substance, demografskog sloma i ekocida, nema dalje.

MORALNE SPODOBE

Dosta govorite i pišete o zarobljenoj državi...

– Tako je. Sve ovo je posljedica zarobljenog društva i zarobljene države. Hrvatska je u posljednja tri i pol desetljeća doživljela dvije agresije. Jednu vanjsku, od koje smo se 1991. obranili, i drugu unutarnju, koja i danas rastače pravu bit države. Moja pozicija je zagovor i obrana ustavne države. Živimo u zajednici, i s naslova ustavne države mi smo ustavni patrioti. Nastupamo kontra zarobljene države i njezinih aktera, interesnih grupa, novih Glembajeva i oligarhije. Svih onih

dekadentnih likova i moralnih spodoba kojima su jedino profit i novac u glavi. A što će biti s nama i kako dalje ako se ovaj trend nastavi? Hrvatska na dugi rok nema šanse.

Mislite da nema načina da se othrvamo procesima koje ste opisali?

– Upravo pišem tri knjige na tu temu u kojima pokušavam naći izlaz iz te slijepe ulice. Problem je što nema društvenog aktera koji bi mogao napraviti zaokret. U zemlji je 500 tisuća manje ljudi i to ima svoje posljedice. Oligarhija je konstruirala algoritam vječnog vladanja bez mogućnosti zaokreta. Strani radnici koji su došli nemaju pravo glasanja i nisu im nikakva opasnost, a u klijentelističkoj državi uvijek će biti 27 posto glasača koji će omogućavati vlast HDZ-u ili nekog drugog. I dok se ne stvori kritična masa, nemamo šanse. Mi ćemo se utopiti.

Mora li to baš biti kraj priče?

– Samo pitanje za koliko godina ili desetljeća će se to dogoditi. Trend je negativan i to treba ljudima jasno reći: Građani Republike Hrvatske, ako hoćete živjeti u ovom prostoru, prizovite se pameti, nama je vrijeme iscurilo. Imamo uništenu ekonomiju, demografski slom i ekocid, kako mislite preživjeti? Zato pišem o “Zarobljenom društvu i patologiji politike”, jer se mora pokazati kako funkcionira mehanizam zarobljavanja društva i države. Drugi naslov je “Tranzicijski spektakl novih Glembajevih

ZAKON PO SVOJOJ MJERI

Novi Glembajevi – oligarhija i zarobljena država

– Oteli su i uništili ekonomsku supstanciju društva s ograničenim ekonomskim suverenitetom.
– Oteli su nam društvene i državne institucije. Zakone pišu po svojoj mjeri. Tako da sve što rade, “rade po zakonu”.
– Potjerali su pola milijuna ljudi, generirali demografski slom.
– Na kraju su krenuli u osvajanje prostora, u ekocid i trovanje stanovništva

i zarobljena država”. Mi u Hrvatskoj nismo imali tranziciju. Imali smo tranzicijski spektakl koji se do danas nije završio. Glumci su i nekad i sad bili isti, a publika je nemoćna. Ona plaća ulaznice i gleda ovakve predstave. Treći je digitalni uradak “Pretvorba i privatizacije kao legalizirana pljačka stoljeća – sociološki razgovori s umjetnom inteligencijom”, koji na 170 stranica donose statistike vezane uz pretvorbu, privatizaciju pojedinih grana industrije, demografiju, iseljavanje. Objava je planirana četiri mjeseca uoči parlamentarnih izbora 2028. Osim ako zbog otpada u Gospiću ne dođe do promjene planova. Pa izborni ne budu i ranije. ●